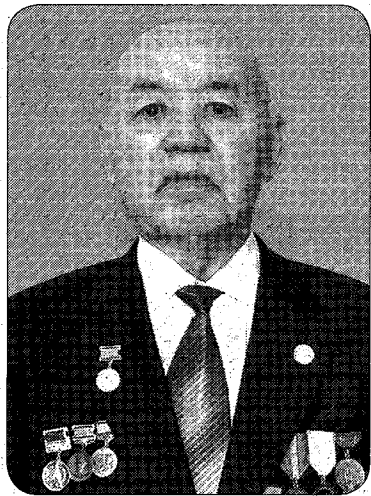

Ғылыми мектептер – іргелі ғылымның негізгі өзегі

Академик Шаяхмет Молдабековтің ғылыми мектебі

Қазіргі уақытта Молдабеков Шаяхмет Молдабеков – техника ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасы Ұлттық инженерлік академиясының академигі, Қазақстан Республикасының ғылым, техника және білім саласындағы мемлекеттік сыйлығының лауреаты, 2007 жылы университеттің «Үздік оқытушысы» мемлекеттік грант иегері, «Бейорганикалық заттардың химиялық технологиясы» кафедрасы негізінде ұйымдастырылған «Бейорганикалық заттардың химиялық технологиясы» ғылыми орталығының директоры.

2012 жылы «Жеңіл фазаның (газ ағынының) ауыр фазаға (сұйықтыққа) перфорацияланған аймақ арқылы келе жатқан массалық ағыны кезіндегі қайталама көбіктену құбылысын» ашқаны үшін Халықаралық ғылыми жаңалықтар мен өнертабыстар авторларының академиясы Шаяхмет Молдабековтың академияның «Ғылыми жаңалықтарына» мерекелік медалмен марапаттап, диплом табыстады.

Шаяхмет Молдабековтың жетекшілігімен бейорганикалық заттардың технологиясы, химиялық технологияның процестері мен аппараттары, қоршаған ортаны қорғау және металлургия мамандықтары бойынша 30-дан астам кандидаттық және 10 докторлық диссертациялар қорғалды. Ғылымның 700-ге жуық ғылыми еңбегі. Оның ішінде 100-ге жуық авторлық куәліктер, Қазақстан Республикасының алдын ала патенттері мен инновациялық патенттері, Ресей, АҚШ және Қазақстан патенттері, 50-ден астам оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендер, электрондық оқулықтар шығарылды.

ЖҒА академигі Қайрат Исламқұловтың ғылыми мектебі

К.М. Исламқұлов төмен көміртекті болаттарды атомдық дислокация деңгейінде шынықтыру теориясын жасады, болат бұйымдарының беріктігі мен төзімділігін арттыру үшін бірқатар технология-

ларды жасады: ауыр жүктелген бөлшектерді (тісті дөңгелектерді, біліктерді, осьтерді және т.б.) нығайту; металл өңдеу құралдарының (бұрғылар, кескіштер, штамптар, дөңгелек пышақтар) қызмет ету мерзімін (берімділігін) арттыру; болат бөлшектерді қалпына келтіру әдісі; жоғары легирленген (аустенитті) болаттардың дәнекерленген қосылыстарының суыққа төзімділігін арттыру әдісі.

Ол жасаған барлық әдістер Қазақстан Республикасының патенттерімен және авторлық куәліктерімен расталған. Қ.М. Исламқұлов үш ғылыми жаңалықтың авторы: №478 «Термиялық цикл кезінде төмен көміртекті болаттардың құрылымындағы өзгерістердің заңдылықтары» дипломы; Диплом №491 «Электротермоциклді және ион-плазмалық өңдеу кезінде легирленген аспаптық болаттардың тозу жылдамдығының өзгеру үлгісі»; Диплом №496 «Жоғары легирленген болаттардың дәнекерленген қосылыстарындағы жарықшақтарға төзімділіктің өзгеру үлгісі».

Қ.М. Исламқұлов өртүрлі технологияларды әзірлеуден, өндірістік сынақтан өткізуден бастап, өндіріске енгізуге дейінгі жұмыстың барлық кезеңдеріне тікелей қатысты. Ол жоғарыда аталған шығарманың жетекшісі ретінде авторлар қатарына заңды түрде енгізілген. 250-ден астам ғылыми мақалалар, екі монография, 12 оқу құралы жарық көрді, Қазақстан Республикасының 24 авторлық куәліктері мен өнертабыстарға патенттерін алды.

Академик Оразалы Балабековтың ғылыми мектебі

ҚР ҰҒА академигі О.С. Балабековтың ғылымға және ғылыми кадрларды даярлауға қосқан зор үлесі үшін 2013 жылы оның атындағы ғылыми зертхана ашылды. Сол жылы Ресей Жаратылыстану Академиясының (РАЕ) шешімімен О.С. Балабековке «Химиялық технологиялар мен өнеркәсіптік экологияның теориялық негіздері» «ғылыми мектебінің негізін қалаушы» құрметті атағы берілді.

О.С. Балабеков келесі ғылыми бағыттар бойынша зерттеулердің жетекшісі болды: көп фазалы ортадағы жылу массасын тасымалдауды іргелі зерттеу; химиялық кәсіпорындардың өнеркәсіптік шығарындыларын тазарту мен кедерге жаратудың жаңа процестері мен техникалық құралдарын құру; өнеркәсіптік кәсіпорындардың қоршаған ортамен өзара іс-қимылын экологиялық-экономикалық оңтайландыру; өңірлік және өңіраралық қалдықсыз және аз қалдықты кешендерді жобалаудың теориялық негіздерін әзірлеу.

О.С. Балабеков – 600-ден астам ғылыми жұмыстардың, оның ішінде газ және сұйықтық механикасы саласындағы 3 ғылыми жаңалықтар-

дың 1 ғылыми гипотезаның, 26 монографияның, 120 өнертабыстың, МемСТ және 4 техникалық шарттың авторы.

Виктор Шевко атындағы металлургия ғылыми мектебі

Техника ғылымдарының докторы, профессор, қара, түсті және сирек металдар металлургиясы саласындағы атақты ғалым Виктор Михайлович Шевко «Металлургия мен химия өнеркәсібінің сапасыз табиғи шикізатын, техногендік қалдықтарын кешенді өңдеу» ғылыми бағытының ұйымдастырушысы.

Мектептің бастауында техника ғылымдарының докторы О.М. Тілеуқұлов болды. В.М. Шевко мектебі 1986 жылы қалыптаса бастады. В.М. Шевконың басшылығымен 5 доктор, 16 ғылым кандидаты және 3 магистр даярланды. Профессор В.М. Шевконың шәкірттерімен бірге 1000-нан астам ғылыми еңбектер, 100 өнертабыстар, 20 монографиялар жарық көрді. Жыл сайын қаржыландыру көлемі 15-25 миллион тоннаны құрайтын 3-4 ғылыми гранттар жүзеге асырылады.

Профессор Алпысбай Айнабековтің ғылыми мектебі

Айнабеков Алпысбай Иманқұлы техника ғылымдарының докторы, профессор, ҚР НАА академигі. Машиналардың, аспаптар мен аппаратуралардың динамикасы, беріктігі және деформацияланатын қатты дененің механикасы саласындағы ғалым. Қазақстандағы механиканың алғашқы эксперименттік ғылыми мектебінің жетекшісі.

Оның ғылыми мүдделерінің шеңбері машиналардың, жабдықтар мен конструкциялардың, химиялық технология процестері мен аппараттарының беріктігі мен ұзақ мерзімдік мәселелерін қамтиды. Оның басшылығымен 9 докторлық, 23 кандидаттық және 3 магистрлік диссертация қорғалды. Оларға 500-ден астам ғылыми және ғылыми-әдістемелік еңбектер, оның ішінде 4 монография, өнертабысқа 6 патент, 20-дан астам оқулықтар мен оқу құралдары, 5 электрондық оқулықтар жарық көрді.

Асма Қалыбекованың «Жалпы педагогика және этнопедагогика» ғылыми мектебі

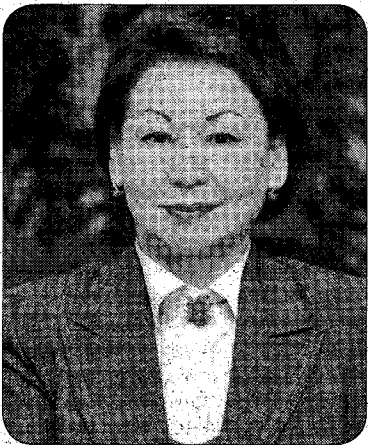

Қалыбекова Асма Ахметқызы – педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасы Гуманитарлық ғылымдар академиясының академигі. Асма Қалыбекованың барлық еңбек қызметі біліммен және ғылыммен тығыз байланысты. 30 жылдан астам меңгерушісі болып жұмыс істеген Асма Ахметқызы М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің «Жалпы педагогика және этнопедагогика» кафедрасының қалыптасуы мен дамуына зор үлес қосты.

Өзінің бай практикалық жұмыс тәжірибесі, терең ғылыми білімі және ұйымдастырушылық қабілетінің арқасында Талантекова Асма Ахметқызы кафедраның жемісті қызметінің негізін қалады. Оның белсенді қатысуымен аспирантура, 13.00.01, мамандығы бойынша докторантура, 6M010300 – Педагогика және психология мамандығы бойынша магистратура, сондай-ақ диссертациялық кеңес ашылды.

Көптеген жылдар бойы А.А. Қалыбекова аспиранттардың, магистранттардың, тағылымдамашы-зерттеушілердің, ізденушілердің, магистранттардың ғылыми жетекшісі болды. А.А. Қалыбекованың ғылыми жетекшілігімен 5 докторлық және 35 кандидаттық, 38 магистрлік диссертация қорғалды. А.А. Қалыбекованың жетекшілігімен диссертация қорғаған магистранттардың бәсекеге қабілеттілігі оқу кезеңінде жан-жақты дайындықпен, ағылшын тілінде диссертация жазу және қорғаумен қамтамасыз етіледі. Асма Қалыбекова 310 ғылыми жұмыстың, 6 монографияның, оның ішінде 2 монографияның ағылшын тілінде, 211 ғылыми еңбек пен мақаланың, 80 халықаралық конференциялар мен симпозиумдар материалдарындағы мақалалардың авторы.

Роза Ниязбекованың Экологиялық-экономикалық проблемалары ғылыми мектебі

Ниязбекова Роза Қалманбайқызы – ғалым экономист, жоғары білім беру саласының білікті ұйымдастырушысы. Оның есімі Қазақ химия-технологиялық институтында жиырма жыл бойы басқарған инженерлік-экономика факультетінің ашылуымен байланысты.

Р.Қ. Ниязбекова Оңтүстік Қазақстанның да, басқа өңірлердің де кадрлық өлеуетінің базасына айналған тұтас ғылыми мектепті қалыптастыру үшін негіз болған «Өңірлердің экологиялық-экономикалық проблемалары» жаңа ғылыми бағытының негізін қалаушы болып табылады. Ниязбекова Роза Қалманбайқызы теориялық және қолданбалы экономика мен экология саласындағы ірі ғалым. Оның басшылығымен өңірдің экологиялық-экономикалық проблемаларын шешуге, Қазақстан Республикасындағы нарықтық қатынастарды дамытуға және т.б. байланысты ғылыми зерттеулер жүргізіледі.

Профессор Құрманбек Жантасовтың ғылыми мектебі

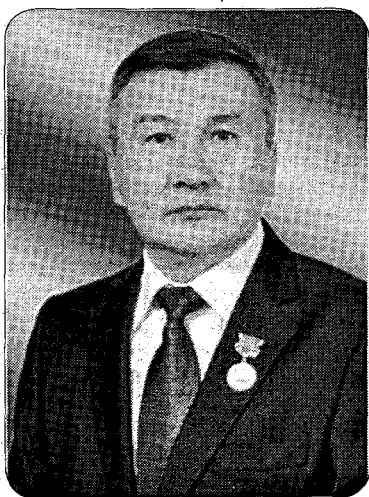

Жантасов Құрманбек Тәжмаханбетұлы – техника ғылымдарының докторы, профессор, Ресей Жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі, Қазақстан Республикасының ғылым, техника және білім саласындағы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, 2007 және 2014 жж. «Үздік оқытушы» грантының иегері, «Химия өнеркәсібінің үздік қызметі».

Қ.Т. Жантасов атақты ғалым-практик, Википедия – еркін энциклопедия материалы бойынша 2016 жылы әлемге өйгілі «XX-XXI ғасыр химигі», «КСРО химигі» және «Қазақстан химигі» атанды. Профессор Қ.Т. Жантасов студенттерімен бірге және М.Әуезов атындағы ОҚМУ профессорларымен бірлесіп отырып еуразиялық патентті, Қазақстан Республикасының патентін және 10-нан астам алдын ала және инновациялық патенттерді алумен мәдени өсімдіктердің тіршілік ерекетіне әсер етудің сапалық көрсеткіштерін жақсартатын өртүрлі қоспаларды енгізу арқылы ұзақ әсер ететін «ЖАМБ-70» тыңайтқыш қоспасының жаңа ассортиментін әзірледі.

Жантасов Құрманбек Тәжмаханбетұлының ғылыми мектебі қорғасын және фосфор өндірісінің қалдықтарынан, көмір-мұнай өндіру және мұнай өңдеу және техногендік шығарындылар болып табылатын басқа да қождардан, арсенит пен кальций арсенаты негізіндегі бірқатар улы химикаттардан, мырыш фосфидінен, өртке қарсы композициялардан игерілген.

Ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы, профессор Бауыржан Асылбековтің ғылыми мектебі

Асылбеков Бауыржан Жамалбекұлы, ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасының «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы», М.Әуезов атындағы ОҚУ «Ауыл шаруашылығы ғылымдары» ЖШС «Мал шаруашылығы өнімдерінің технологиясы» кафедрасының профессоры.

Ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы Б.Ж. Асылбековтың ғылыми мектебінің негізгі бағыты: Қазақстан Арал өңірінің экологиялық аймағында мал шаруашылығы өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін кешенді зерттеу; Қызылорда облысының табиғи-экологиялық жағдайларында жаңа сурхандарьялық үлгідегі бірегей түсті қаракөл қойларының жаңа популяциясын жасау және өсіру; ірі қара мал туберкулезінің қауіпті ауруын экспресс диагностикалау бойынша жаңа биологиялық препарат өзірлеу, сондай-ақ мал шаруашылығы өнімін өндірудің инновациялық технологиялары бойынша ғылымның басым бағыттарына іргелі зерттеулер жүргізу.

Академик Абдиманат Жолдасбековтың ғылыми мектебі

Жолдасбеков Абдиманат Абдразакович – «Дене тәрбиесі және спорт» факультетінің профессор, педагогика ғылымдарының докторы, ҚР педагогикалық ғылымдар Академиясының академигі. Профессор А.Жолдасбеков халықаралық ғылыми қоғамдастықтың кең ауқымына танымал. Кәсіби білім беру теориясы мен әдістемесі мәселелері бойынша ғылыми мектепті басқарады.

Академик А.А. Жолдасбеков 6 ғылым кандидатын, 2 ғылым докторын және 42 магистрды дайындады. Бірнеше рет Түркия, Кипр, Испания, Франция, Оңтүстік Корея, Украина, Ресей, Қырғызстан, Өзбекстан сияқты ірі халықаралық конференцияларға қатысты. Абдиманат Жолдасбеков өзінің ғылыми зерттеу мәселесі бойынша 450-ге жуық ғылыми мақалаларын жариялады. Олардың ішінде: 3 монография, 12 оқулық, 14 оқу құралы, 16 электронды оқулықтар, 6 патент, импакт-факторы бар журналдарда 23 мақала (оның ішінде 4-і Thomson-Reuters және SCOPUS-дағы мақалалар). Абдиманат Жол-

дасбековтың басшылығымен 4 гранттық қаржыландырылған жоба орындалды.

Гүлсім Лекерованың «Психология» ғылыми мектебі

Лекерова Гүлсім Жанабегенқызы – психология ғылымдарының докторы, профессор, Халықаралық психология ғылымдарының академиясының академигі, педагогикалық психология саласындағы танымал ғалым.

Ғылыми бағыттары: «Болашақ психологтарды және дефектологтарды қазіргі заманғы инновациялық жағдайларда дайындаудың ғылыми-әдістемелік негіздері»; «ЖОО-да психологиялық қызметтерді ұйымдастыру»; «Жеке тұлғаны диагностикалау, түзету үшін психотехниканы және психотехнологияны дамыту»; «Инклюзивті білім берудің психологиялық сүйемелдеуі».

Сәуле Жолдасбекованың ғылыми мектебі

Педагогика ғылымдарының докторы, профессор, кәсіптік білім беру педагогикасының белгілі ғалымы Жолдасбекова Сәуле Әбдіразаққызы «Мектеп – колледж – университет – магистратура – докторантура» жүйесінде үздіксіз кәсіптік білім беруді дамытудың өзекті мәселелерін өзірлеуге жетекшілік етеді.

Оның ғылыми мектебінің қызметіндегі басты назар ол басқаратын шығармашылық ұжымның ғылыми қызметінің осы саласына тән олардың бірлігі мен өзара тәуелділігіндегі ғылыми мәселелер кешенін шешуге бағытталған. Сондай-ақ, жастардың кәсіптік білім деңгейлерінің сабақтастығын сақтау, мәдени нормалар мен құндылықтарды ғылыми қоғамдастықпен жеткізу және сақтау және оларды аға ұрпақтан жас ұрпаққа беру, бәсекеге қабілетті мамандарды даярлау үшін жағдай жасау және өлдегі жұмыссыздық деңгейінің төмендеуін болжау. Сәуле Жолдасбекова мектебі 2001 жылы қалыптасып, қызмет ете бастады. Сәуле Әбдіразаққызының ғылыми мектебі үздіксіз кәсіптік білім беруге бірқатар ғылыми идеялар мен өзрелмелерді енгізді.